

AINA ALI-VIREINEN

Labyrintti nimeltä Baabeli



AINA ALI-VIREINEN

**Labyrintti
nimeltä Baabeli**

© 2018 Aina Ali-Vireinen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kuva: Fourleaflover/okasatriap/shaineast/shutterstock.com

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-801-213-9

Elämä on teatteria.

Tämä esitys koostuu neljästäkymmenestä näytöksestä, joiden väliajoilla H.C. Andersen ja kirjoittaja etsivät näytelmän punaista lankaa ja sen myötä uudenlaista loppuratkaisua Tulitikkutyön tarinaan.

dando media vuelta

otra vuelta más

en cada esquina

nena dame más

muévelo, muévelo...

(Ricky Martin: La Bomba)

LABYRINTTI NIMELTÄ BAABELI

Johann Wolfgang von Goethe (1749 - 1832) oli saksalainen runoilija, kirjailija, taidemaalari ja tutkija. Goethen pääteos on kaksiosainen, runomuotoon kirjoitettu **Faust*.

Sigmund Freud (1856 - 1939) oli itävaltalainen lääkäri ja tutkija, joka tunnetaan parhaiten psykoanalyysin isänä. Pääteoksia ovat **Johdatus psykoanalyysiin* ja **Unien tulkinta*.

Franz Kafka (1883 - 1924) oli 1900-luvun merkittävimpiä saksankielisiä kirjailijoita. Kafkan kerronnassa patriarkaalisien isän vaikutus on keskeisessä asemassa. Henkilöhahmojen lamaannus ja kyvyttömyys kapinaan ovat seurausta isäsuhteesta. Pääteoksiin lukeutuvat *Linna*, *Oikeusjuttu* ja *Muodonmuutos*.

Jorge Luis Borges (1899 - 1986) oli Argentiinan kuuluisin nykykirjailija ja ammatiltaan kirjastonhoitaja. Lyhyttä avioliittoaan lukuun ottamatta hän asui äitinsä kanssa. Borgesin kertomuksissa korostuvat kirjallisuustieteelliset, älylliset ja teologiset kysymykset. Hänen pääteoksensa on nimeltään **Baabelin kirjasto*.

Hans Christian Andersen (1805 - 1875) oli tanskalainen kirjailija ja runoilija. Hän on kuuluisa erityisesti saduistaan, joista tunnetuimpiin lukeutuvat *Keisarin uudet vaatteet*, *Pieni merenneito*, *Ruma ankanpoikanen* ja *Pieni tulitikkutytö*.

Ernest Hemingway (1899 - 1961) oli 1900-luvun merkittävimpiä jenkkikirjailijoita. Hän toimi myös lehtimiehenä ja ulkomaankirjeenvaihtajana ja asui osan elämästään Kuubassa. Pääteoksiin lukeutuvat *Kenelle kellot soivat*, *Jäähyväiset aseille*, *Vanhus ja meri*, sekä **Kuolema iltapäivällä*.

Paulo Coelho s. 1947 on Brasilian eniten myytyjä kirjailijoita. Coelho vanhemmat yrittivät väkisin tehdä pojastaan insinöörin. Paulo kapinoi vanhempiaan vastaan, minkä seurauksena hänet suljettiin mielisairaalaan. Lopulta hänestä kuitenkin tuli toimittaja, laulujen sanoittaja ja kirjailija. Coelho teoksiin lukeutuvat *Alkemisti*, *Pyhiinvaellus ja Portobellon noita**.

*Faust substantiivina tarkoittaa kouraa tai nyrkkiä. Faustin runomitta on Ketjusäe (myös Knittelisäe), jonka säkeet ovat nelipolvisia ja loppusoinnuttomia. Painottomien tavujen määrä säkeissä voi vaihdella.

*Huomautus: Sivulla 366 on suoria tai osittain muunneltuja lauselainauksia Hemingwayn teoksesta "Kuolema iltapäivällä." Sama koskee Freudin teoksia "Johdatus psykoanalyysiin" s.275-6 ja 281-2 osalta, sekä "Unien tulkintaa" s.106-108 osalta. Sivulla 280 kuvailtu rakennus puolestaan on saanut vaikutteita Borgesin "Baabelin kirjasto" teoksesta.

Sisältö

- (1) Muodonmuutos 11
- (2) Camino duo – Paulon matkassa 20
- (3) Miehet, jotka rakastavat naisia ja
viinaa 34
- (4) Superpesisliiga 52
- (5) Gädda 61
- (6) Luonnossa 68
- (7) Carpe diem 78
- (8) Mister Smith 87
- (9) Työn raskaan raataja 94
- (10) Ihmeellinen uni 104
- (11) Barbara 116
- (12) Rastafari 122
- (13) Fyysinen puhe 130
- (14) Vuoristorataa 138
- (15) Rintalapsi 148
- (16) Koira 154
- (17) Pikapano 160
- (18) Keikkaduunia 168
- (19) Sabina 176

(20)	Isäin astuma	190
(21)	San Fermin	204
(22)	Karhu	210
(23)	Kolme cowboyta ratsastaa	218
(24)	Kavaljeeri	226
(25)	François ja Taina	240
(26)	Sabotaasi	246
(27)	Korva	254
(28)	Huomiohuora	260
(29)	Transilvania	268
(30)	Labyrintti	280
(31)	Pako Baabelin kirjastosta	288
(32)	Susia ja lampaita	296
(33)	Meri, taivas ja maa	304
(34)	Smörrebrödiä taivaan täydeltä	312
(35)	Dolores	318
(36)	Matkailu avartaa	332
(37)	Kehäraakki	342
(38)	Merta edemmäs kalaan	350
(39)	Jobin postia	358
(40)	Härkää sarvista	365

(1) MUODONMUUTOS (MIKKE)

Tuijotin sellin kattoa kädet niskan takana ja mietin, mitä tekisin seuraavat pari vuotta. Nousin ja avasin vaatekaapin. Aloin lappaa vaatetta kaappiin kassista. Yhtäkkiä alimmalta hyllyltä hyppäsi lattialle itikka. Olin juuri aikeissa talloa sen jalalla, kun se alkoi puhua.

"Seis, olen Kafka! se huusi, mutta sen huuto kuulosti kuiskaukselta.

Ällikän lekasta sateli takaraivoon iskuja. Olin pihalla kuin lumiukko kesälaitumella.

"Tä?" sain sanottua.

"Ei vaan Franz Kafka. Hauska tutustua. *Und wer sind Sie?*"

"Mitä vittua...???"

"Kysyin teidän nimeä. Ettekö ymmärrä puhetta?"

"Ei saatana, onks tää joku aprillipila?"

"Ei todellakaan. Katsokaa kalenteria. Ollaan vasta maaliskuussa. "

"Jumalauta..."

"Peskaa suunne mäntysaippualla. Niinhän on tapana sanoa, *nicht wahr?*"

"Ei hyvää huomenta", henkäisin ja puristin päätä käsien väliin.

"Sitä samaa teillekin", Kafka toivotti.

Aika kului ja tutustuttiin. Kafka alkoi kiinnostaa muutenkin kuin sellikaverina ja ajantappajan roolissa. Se oli isolla Peellä alkava persoona. Mietittiin syntyjä syviä ja pohdittiin ihmisen elämää ja olemusta.

"Voin kertoa kokemuksesta, että olomuoto vaikuttaa näkökantaan, mutta sen huomaa vasta muodonmuutoksen kohdalla. Ironista kyllä, marginaaliin taipuva muodonmuutos suoristaa perspektiiviä. Selitys ilmiölle on se, että ihmisen valtavirtaiseksi kutsuma on luonnostaan kieroön katsovaa", Kafka selitti.

Sitten se kysyi, tiesinkö, että Freud asusti vankilan kirjastossa.

"Et oo tosissas." Juttuun oli takuulla haudattuna koirien tekohampaat.

"Kyllä vaan", Kafka vakuutti umpivakavalla naamalla. "Se pohtii siellä ihmisen ajatuksenjuoksua, joka on niin kimuranttia, että se sotkeutuu alati omiin jalkoihinsa."

Samaan syssyyn Kafka uskoutui identiteettiongelmaansa. Se ei tiennyt oliko kovakuoriainen, mittarimato vai kenties köyhästi varustettu tuhatjalkainen. Sanoin, ettei sillä ole merkitystä. Se intti haluavansa tietää ja ehdotti, että kysyisin Freudilta, kun sen tapaan. Lupasin hoitaa asian sen puolesta.

"*Komm*, kirjoitetaan taudinkuva paperille. Freudin on helpompi hahmottaa."

Kafka hyöri kuumeisena seinillä ja saneli. Siirsin sanat paperille ilman vastalauseita.

Ensikohtaaminen Freudin kanssa oli kaikkea muuta kuin lupaava. Se työnsi peiliä kiinni mun naamaan ja halusi tietää, olinko jo ohittanut oidipaalivaiheen. Käskin sen käydä optikolla. Freud virnisti ja ryki nyrkkiinsä. Näytin sille kirjoittamani ja kysyin, mikä Kafkaa vaivaa. Freud ei osannut suoralta kädeltä sanoa, mutta lupasi tarkistaa muistiinpanonsa.

"Täytyy etsiä vastaavuuksia", se selitti ja korjasi kakkuloiden asentoa. "Kuvailehan vielä kerran Kafkan olemusta."

Kun seuraavalla viikolla nähtiin kirjaston aulassa, Freudilla oli kasa papereita kainalossa. Istahdettiin nurkka-pöytään. Freud selaili muistiinpanoja, jotka oli satojen sivujen paksuisia.

"Katsotaan M:n kohdalta. Täältä löytyy laidasta laitaan; sosiaalisista rooleista jakautuneeseen persoonaan ja trauman jälkitiloista ikämuutoksiin ja kapinaan. Muodonmuutos on kaikkien näiden mahdollinen, potentiaalinen tai joissain tapauksissa sanoisin jopa pakollinen yhteinen nimittäjä, joko syyn tai seurauksen roolissa."

"Siis mitä?"

Tuijotin muistiinpanoja kuin kiinaksi kirjoitettua ruokalistaa. Freud raapi päälakea ja sohi sormella. Sormi osui kohtaan, jossa luki "muodonmuutos rinnakkaistodellisuuden rakentajan roolissa ja työkaluna."

"Hmm..." Freud rykäisi uudemman kerran nyrkkiinsä ja suki partaansa. "Vaikea sanoa näkemättä potilasta. Jos pakkaat Kafkan tulitikkurasiaan ja tuot seuraavan kerran mukana, niin katsotaan sopiiko olemus taudinkuvaan."

Seuraavalla kirjastoreissulla Kafka pullotti farkkujen etutaskussa. Freud tutki Kafkaa suurennuslasin alla; kyseli, väänteli ja käänsi ympäri, mittasi läkkipellistä pulssia ja hymähti.

"Mikä tässä on vialla?"

"Epämääräinen olomuoto ja epätietoisuus sen jatkuvuudesta. Sano nyt veikkonen, onko tämä normaalia vai poikkeavaa, tilapäistä vai pysyvää. Onko tämä ansio ja hyve vai vaje ja puute", Kafka sanaili.

"En osaa sanoa. Tätä täytyy vielä tutkia. Sen verran voin kuitenkin valaista, että liian syvällinen pohdinta on omiaan aiheuttamaan ahdistusta. Siksi onkin tärkeää pitää mielessä, että toisinaan kynä on vain kynä."

"Älä paskaa jauha!" Kafka kiivastui. "Ilman kynää en kiipeilisi sellin seinillä, eikä sinun nimesi koreilisi kaiken maailman kirjojen kansissa ja sisäsivuilla."

"Tulipa valittua huono esimerkki", Freud myönsi.

Kun päästiin takaisin selliin, Kafka oli uuvuksissa. Peitelin sen tulitikkurasiaan ja toivotin kauniita unia. Muutaman kuukauden kuluttua Freud julisti tuomionsa.

"Sinun kohdallasi, Franz, tilanne on haastava. Sanoisin, että mahdollisuudet olomuodon muutokseen ovat olemattomat, todennäköisyys lähellä nollaa. Mutta sinuun poikani, minä sijoitan toivoni ja pääomani, joka on Marxin Kallelta lahjaksi saatua ja aikojen saatossa sikissyt korkealukaiseen potenssiin. Pidä hyvänä ja hyvää huolta, niin ei tarvitse enää oikeusjuttuja vatvoa."

Osa 2

Kaupungin vuokrakasarmit oli korkeammat kuin Vankilan muurit. Yksiö vaihtui astetta suurempaan, ikkunasta näkyi kaltereiden sijaan metsää ja puita. Vapautumisen ensimmäistä vuosipäivää liputettiin kuin Vapahtajan paluuta. Paraati kulki Mustarastaan pesäluolasta Bumerangin kautta Pohjanpoikaan, jonka terassilla otin kantisten kanssa puolileikillään matsia. Kun Masan oikea suora osui silmäkulmaan, kierrokset nousi koneessa. Annoin takaisin samalla mitalla. Saldona oli murtuma, joka osui omaan nilkkaan. Ottelun päättymisen merkiksi pillit soi katolla. Meikusta vapauduin vasta seuraavan vuorokauden puolella.

Vapaalla jalalla aika polki paikallaan, vaikka jalkojen kaverina kulki kaksi kainalosauvaa. Kun kynnelle kykenin, linkkasin Pohjanpoikaan. Terassilla istuskeli aasialaisia elämymatkailijoita. Juotettiin niille Masan kanssa keskikeppanaa, kunnes niiden kielet alkoi sammaltaa ja jalat antaa periksi oman painon alla. Illan päätteeksi käännettiin lompakostaan loput setelit, jotta slummimatkailuelämyksestä tulisi mahdollisimman todenmukainen ja uskottava. Seuraavana aamuna kytät seisoi ovella. Palasin Kafkan putiikkiin korvat luimussa. Kun kaivoin tulitikkuaskin kaapista, jälleennäkemisen riemu oli kouriintuntuva. Freud sen sijaan ei ollut paluustani yhtä innoissaan.

"Poikani, olet törsännyt puolet pääomasta. Kallella alkaa hymy hyytyä ja silloin on tosi kyseessä. Kun Kalle kerii löysät ja kiristää nuoraa, alkaa pääoman lisäksi happivarastot vedellä viimeisiään."

Freud kohotti sormensa.

"Viimeinen varoitus on samalla viimeinen mahdollisuus, pidä se mielessä."

Freudin sanojen saattelemana vetäydyin selliini häntä koipien välissä.

Ojasta alikkoon, sanotaan. Vankilan portilta kävelin suoraan avioliiton satamaan, eikä avioehdosta ollut puhettakaan. Nyt olen eronnut, virheistäni oppinut ja vihdoin vapaa. Oppirahat maksoin Kallen pääomasta. Exä ampaisi kuin kuuraketti ruohonjuuresta keskiluokkaan ja siitä Lauttasaarenrantaan. Muistelen lämmöllä Freudin sanoja; ajatus lämmittää mieltä yhtä paljon kuin housuun kuseminen talvipakkasella. Ajattelu on syvältä. Vapaus on ajattelun vastakohta.

Vesi valuu rännin nokasta, aurinko katsoo pilven takaa. Meri on auki, lokit huutaa. Korkkaan keskarin poskihampailla. Elämän kevät on ovella.



Tiedätkö, mitä Freud, Goethe, Hemingway, Kafka, H.C. Andersen, Jorge Luis Borges ja Paulo Coelho puuhastelevat kullissien takana? Entä montako sivua erottaa Jakomäen, Pääsiäissaaren ja Santiago de Compostelan toisistaan?

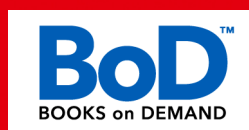
Kaipaatko elämäsi maisemanvaihdosta, säädytöntä sählinkiä, roisia hirtehishuumoria, rappioromantiikkaa ja slummiglamouria?

"Labyrintti nimeltä Baabeli" on kolmen kopian päättömän hauska matka stadilaisesta betonilähiöstä maailman ääriin ja ihmisyiden ytimeen. Se on moderni versio Don Quijoten kamppailusta tuulimyllyjä vastaan, uusintaotos Daavidin ja Goljatin kaksintaistosta ja Orfeuksen viimeinen mahdollisuus olla katsomatta liian varhain taaksensa. Mitkä ovat lukemat valotaululla loppusummerin soidessa?

Sukella Baabelin labyrinttiin ja löydä vastaukset kysymyksiin!



ISBN 978-952-801-213-9



www.bod.fi